

COLECTIA
MARIA ȘI ION IONESCU-QUINTUS

RUXANDRA IONESCU

Truda și migala de o viață sau scăpirea de moment pot fi descoperite studiind istoricul unei colecții. Ultima dintre situații pune în cauză cea mai cunoscută dintre colecțiile de artă pe care le-a găzduit Ploieștiul interbelic — colecția Maria și Ion Ionescu-Quintus.

Provenind dintr-o veche familie a orașului, Ion Ionescu-Quintus¹, avocat de profesie, se făcuse remarcat și printr-o activitate literară, având înclinație pentru spiritul coroziv al epigramelor.

► Cele 70—75 de pinze cîte a numărât colecția sa în punctul său valoric culminant au fost achiziționate într-o perioadă de timp scurtă (1928—1933), perioadă care a coincis cu ultimii ani ai vieții colecționarului. Gheorghe Petrașcu, Marius Bunescu, arhitectul Toma Socolescu, în calitatea lor de prieteni apropiati și mai ales de buni cunoscători de artă, i-au asigurat în numeroase cazuri o asistență calificată.

Recunoașterea publică a valorii pieselor din colecție a venit prin repetate solicițări ocasionate de expoziții de anvergură organizate în țară sau în străinătate². Astfel sînt marile *retrospective N. Grigorescu* (București iunie 1938; București 1957), *Ștefan Luchian* (București martie 1939; București 1968); *Ion Andreescu* (București 1950), *Marius Bunescu* (București 1956). Cu lucrări de Ion Andreescu, colecția este prezentă la expoziția prin care s-a inaugurat Fundația Dalles (București mai—iulie 1932). În ce privește participarea internațională, au fost solicitate lucrări pentru a fi trimise la Bienala de la Venetia (1930). Expozițiile interparlamentare de la București (1931) și de la Bruxelles (1932).

Imediat după moartea lui Ion Ionescu-Quintus, care survine în 1933, încep avataururile colecției, avataurii care au dus la imputinăre ei treptată.

Printre primele pinze care părăsesc forțat colecția se numără *Sitarii* de N. Grigorescu (azi la Cimpina) și două piese de Luchian (*Găroafe. Scenă de bal*). Ele trec în posesia lui George Iosifescu, prieten al familiei, în contul unei însemnate datorii contractate față de el.

¹ Ion Ionescu-Quintus se trăgea, pe linie maternă, din familia Ivan Hagi Predan. Tatăl său, Ghîță Ionescu, lăcher, proprietar, fost primar, avea cea mai luxoasă casă din Ploiești (azi Muzeul de artă) și construse, de asemenea, locul Băncii Naționale din aceași orăz. I. Ionescu-Quintus a studiat dreptul; după o perioadă de exercitare a funcției de magistrat la Brăila, își va da demisia plecind la Berlin unde va rămîne doi ani. În politică intră în Partidul Național Liberal, pentru ca ulterior să conduce fracțiunea de atingă a acestui partid. I. s-a întipărit „Amuril” (conferință), „Epigrame” (1896), „Datine și credințe naționale” (conferință, 1899), „Cazuri și necazuri” (versuri umoristice 1904), „Casnicii” (roman dialogat, 1910), „Clipă veselă” (epigrame, 1931).

² Lista cu lucrările din colecție care au participat la expoziții: 1930, Bienala de la Venetia; Marius Bunescu — *Venetia*;

Iosif Iser — *Femeie posind*; Ștefan Luchian — *Flori*; Gheorghe Petrașcu — *Circumferență*; Ion Andreescu — *Flori*; 1931, Expoziție interparlamentară (o expoziție de artă modernă și contemporană) București; Tb. Aman — *Natura statăd*; Nicolae Grigorescu — *Plajă la Grănicelle* (Marină); *La muncă*; Ion Andreescu — *La arăt*, *Crepusculul*; Ștefan Luchian — *Un zugrav*; Marină, *Flori*; Gheorghe Petrașcu — *Cap de expresie. Flori roșii*; Marius Bunescu — *Venetia, Iarnd la București*; Iosif Iser — *Femeie posind. Femei orientale*; 1932, Bruxelles, expoziție interparlamentară N. Grigorescu — *Femeie costînd* (sora lui), *Vatra*; Ion Andreescu — *Amurg. Flori*; Ștefan Luchian — *La treierat*, *Marină*, *Cei trei frați*; Marius Bunescu — *Autoportret*, *Venetia*; 1932, Andreescu-Grigorescu-Luchian Inaugurarea Fundației Dalles, București mai—iulie; Ion Andreescu — *La arăt. Amurg*.

1938, Centenarul Grigorescu, București iunie: N. Grigorescu — *Italian* (?), *Autoportret*, *Femeie costînd*, *Vatra*.

1939, *Retrospectiva Luchian*, București martie: Ștefan Luchian — *Marină*, *Autoportret* (Un zugrav), *La umbra copacului*, *Lectură. Cei trei frați*.

1940, *Retrospectiva Ion Andreescu*, București: Ion Andreescu — *La arăt. Amurgul. Crepusculul*.

1956, *Retrospectiva Marius Bunescu*, București: Marius Bunescu — *Autoportret. Un prieten* (Ion Ionescu Quintus), *Povara. Iarnd la București. Venetia*.

1957, *Retrospectiva Grigorescu*, București: N. Grigorescu — *Femeie costînd. Autoportret. Biuvac de prizonieri. Vatra*.

1958, Centenarul Luchian, București (Peisajul și compoziția în aer liber): Șt. Luchian — *La treierat. La umbra pomului*.

N. Grigorescu, *Copild.*

N. Grigorescu, *Femeie coșind*

St. Luchian, *Treieratul*

I. Andreescu, *Flori de câmp*

Prin 1938—1940, în împrejurări nefericite, este pierdută una dintre cele mai valoroase pinze din cîte făcuseră parte din colecție și anume acel vestit *Autoportret* pe care Luchian îl intitulase simbolic „*Un zugrav*” (azi la Muzeul de artă al R. S. România); ceva mai tîrziu, două pinze de I. Andreescu (*Arătură la Barbizon*, *Duminică la jard*) au aceeași soartă.

I. Iser, *Femeie pozind*

I. Teodorescu-Sion, *Pozind*

Fr. Șirato, *Femeie citind*

In aceeași perioadă, fiul mai mare al colecționarului începe tratative cu Pinacoteca municipiului Ploiești (înființată în 1931) în vederea unei donații integrale a colecției; clauza care se punea era că lucrările să figureze în bloc în două săli din muzeu, săli care urmău să poarte, în cinstea tatălui său, numele de Ion Ionescu-Quintus. Tratativele neducind la un rezultat pozitiv, pinacoteca ploieșteană a pierdut o ocazie rară de a-și îmbogăți substanțial patrimoniul.

In timp, prin achiziții, o seamă de lucrări din Colecția Quintus au intrat totuși în patrimoniul Muzeului de artă din Ploiești.

In componența sa actuală², colecția are printre piesele de rezistență un *Autoportret* al lui N. Grigorescu, înca două pinze de Luchian (*La umbra pomului*, *Trei erău*), *Flori de cimp* de Ion Andreescu, *Circumdatore* de Gh. Petrașcu, mai multe lucrări de Marius Bunescu (intre care *Portretul colecționarului*). La aceasta se adaugă picturi semnate de Iosif Iser, Ștefan Popescu, Francisc Șirato, Sava Henția, Theodorescu-Sion, desene de C. Jiquidi și Aurel Jiquidi, scene de moravuri semnate de Lascăr Vorel.

Lucrări care au figurat în colecție:

Ştefan Luchian — *Marea Neagră în Tuzla* (M. Zambaccian), *Un zugrav* (Muzeul de artă al R. S. România), *Casă din Brăbu* (Muzeul de artă Ploiești); Ion Andreescu — *Dimineața la jard* (Muzeul de artă al R. S. România), *Ardăură la Barbizon* (idem); Nicolae Grigorescu — *Sitar* (Muzeul Grigorescu, Câmpina), *Marină* (Muzeul de artă Ploiești), *Plecarea la pășune* (idem), *Întoarcerea de la pășune* (idem), *Ciobănaș* (idem); Theodor Aman — *Căpușni* (Muzeul de artă Ploiești); Nicolae Tonitza — *Nud la mare* (Muzeul de artă Ploiești), *Crisanteme* (idem); Iosif Iser — *Arlechin* (Muzeul de artă Ploiești), *Bar* (idem), *Portret* — dr. Radovici (idem); Gheorghe Petrașcu — *Autoportret* (Muzeul de artă Ploiești), *Apus de soare* (idem), *Figură* (idem), *Interior* (idem), *Interior* (idem), *Marină* (idem), *Natură statică* (idem), *Paisaj de munte* (idem); Marius Bunescu — *Povară* (Muzeul de artă Ploiești).

Colecția arții:

N. Grigorescu — *Autoportret*, *Femeie costinătă* (sora lui), *Bivuac de prizonieri*, *Lecțură*, *Vatră îdrăncasăd*, *Copild*; Ion Andreescu — *Flori de cimp*; Ștefan Luchian — *La umbra pomului*, *Trei erău*; Gheorghe Petrașcu — *Circumdatore*; Iosif Iser — *Odalisce*, *Femeie portând*; Ștefan Popescu — *Paisaj la jard*; I. Theodorescu-Sion — *Nud*; Francisc Șirato — *Femeie care citește*; Sava Henția — *Flori*; Marius Bunescu — *Observație, fără pe strada Cazărmit*, *Natură moartă*, *Autoportret*, *Portretul lui Ionescu-Quintus*; Lascăr Vorel, Aurel Jiquidi, C. Jiquidi — desene.

M. Bunescu, *Paisaj din Veneția*

